

2026-03-13

Verksamhetsberättelse

2025

Socialmedicinsk mottagning i Lerum och Alingsås

Antagen av Samordningsgruppen och Politiska samrådsgruppen i vårdsamverkan SAMLA

..... www.vardsamverkan.se/samla

SAMLA – Samverkan i Lerum och Alingsås

Inledning

Socialmedicinsk mottagning finns i Alingsås och Lerums kommun och erbjuder en integrerad vård- och omsorgsinsats för vuxna med psykisk ohälsa, skadligt bruk och beroende. Genom samordnade insatser och ett gemensamt arbetssätt får patienter som söker själva eller via andra aktörer tillgång till ett samlat stöd och behandlingsutbud.

År 2022 tecknade Vårdsamverkan SAMLA en överenskommelse med kommunerna för att tillsammans driva mottagningarna. Till överenskommelsen hör en verksamhetsbeskrivning samt arbetsbeskrivningar och rutiner som säkerställer patientsäkerhet, exempelvis kring läkemedelshantering och provtagning i samverkan med externa aktörer.

Sammanfattning av en av årets viktigaste händelse

Under heldagskonferensen i november deltog medarbetarna på socialmedicinsk mottagning tillsammans med cirka 100 personer från kommun och region, inklusive politiker och andra aktörer inom SAMLA. Deltagarna tog del av föreläsningar om den nya socialtjänstlagen 2025, omställningen till Nära vård samt en inspirationsföreläsning om hur man skapar välfungerande verksamheter.

Den nya socialtjänstlagen innebär att socialmedicinsk mottagning behöver:

- Arbeta mer förebyggande och uppsökande
- Införa öppna insatser utan biståndsbeslut
- Erbjuder en tydlig ingång för samsjuklighet – ”en väg in”
- Stärka samverkan och integrera vård och socialt stöd

Uppdrag och mål

Socialmedicinsk mottagning har i uppdrag att erbjuda samordnat stöd och behandling för personer med beroende, riskbruk och samsjuklighet genom ett integrerat arbetssätt mellan kommun och region. Målet är att ge en sammanhållen och lättillgänglig ingång till både medicinska och sociala insatser, med fokus på tidiga insatser, personcentrerat stöd och ökad delaktighet. Verksamheten ska arbeta kunskapsbaserat, säkerställa kontinuitet och samverka med relevanta aktörer för att stärka individens förmåga till återhämtning och ett hållbart liv.

Organisation

Socialmedicinsk mottagning är en samlokaliserad verksamhet där medarbetare från både region och kommun arbetar tillsammans i gemensamma lokaler.

Resurser på mottagningen

- Sjuksköterska 100 %, Alingsås kommun
- Socionom 100 %, Alingsås kommun
- Sjuksköterska 100 %, Lerums kommun, med visst samordningsansvar för båda mottagningarna
- Socionom 60 %, Lerums kommun

Under hösten 2025 fick teamen på mottagningen extern handledning för att stärka arbetssätt, samverkan och utveckling inom verksamheten.

Resultat

Regelbundna avstämningar genomförs mellan Socialmedicinsk mottagning och Öppenpsykiatriska mottagningen i Alingsås. Team från båda kommunerna träffas var femte vecka för att diskutera gemensamma patienter. Samordnad individuell plan, SIP används som stöd för att skapa tydlighet och struktur i samverkan med patienten och berörda externa aktörer.

Samverkan

Under 2025 har mottagningarna tagit emot flera studiebesök, bland annat från Resursteamet inom mödrahälsovården i Södra Älvsborg samt från ST-läkare vid Närhälsan Lerum, Floda och Gråbo vårdcentraler. Syftet har varit att öka förståelsen för mottagningens arbetssätt och stärka möjligheterna till fortsatt samverkan. Även deltagare från utbildningarna till socialpedagoger och fritidsledare vid Vara folkhögskola har genomfört studiebesök. Mottagningen har dessutom deltagit vid arbetsplatsträff på Närhälsans Hälsoenhet för att informera om verksamheten och för att stärka den interna samverkan.

Digitalisering och utveckling

Behov av att utöka användningen av digitala videomöten identifierades under 2024, framför allt för patienter i behandling för alkoholberoende. Avsikten var att även nå målgrupper som arbetar heltid eller har sysselsättning på annan ort. Utfallet under 2025 blev dock att patienterna i liten utsträckning önskade digitala möten, utan föredrog fysiska besök.

Under 2024–2025 deltog sjuksköterskorna i en pilotstudie som syftade till att granska och testa en regional rutin framtagen inom Västra Götalandsregionen. Rutinen ska underlätta hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens tillämpning av 10 kap. 18 c § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), vilket möjliggör att medarbetare på eget initiativ kan lämna uppgifter till polisen för att förhindra allvarligt våld i nära relation. [Den regionala rutinen](#) beslutades den 14 augusti 2025.

En gemensam blankett har tagits fram för att ta del av patienters eventuella synpunkter och klagomål. Syftet med blanketten är att identifiera områden som fungerar väl samt att uppmärksamma utvecklingsområden för att stärka mottagningens kvalitet och tillgänglighet, *se resultat kvalitativ statistik*.

Avvikelse och tillbud

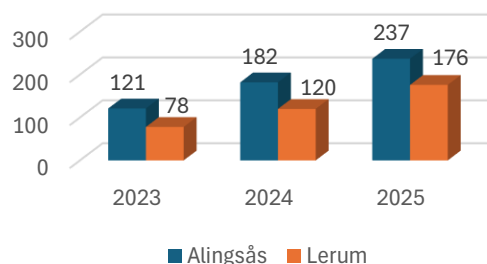
Under året har inga avvikelser i samverkan rapporterats in i MedControl Pro. Inga tillbud har inte heller rapporterats in.

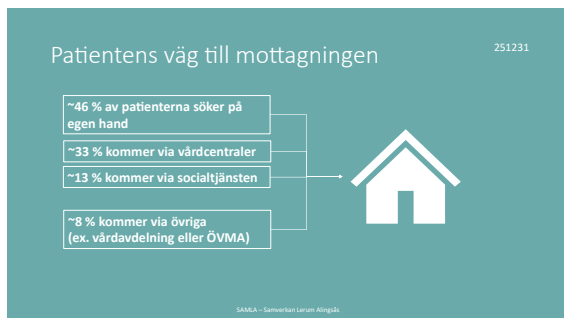
Statistik

Kvantitativa resultat

Tidigare år har mottagningen i Alingsås haft fler patienter än Lerum, men under 2025 har Lerums mottagning tagit emot fler patienter än Alingsås. Det kan bero på flera faktorer, såsom ökad kännedom om mottagningen bland vårdcentralerna i Lerum, fördjupad samverkan med socialtjänsten samt att mottagningen blivit mer känd inom slutenvården, där kontakt numera ibland tas direkt.

Socialmedicinsk mottagning
Vårdsamverkan SAMLA

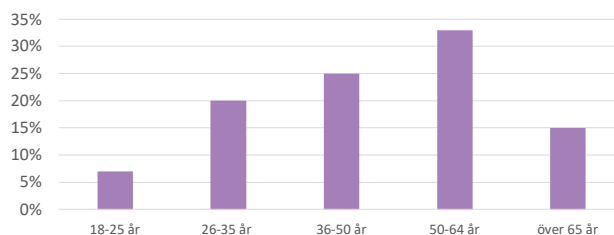
De flesta patienterna söker sig till mottagningarna på egen hand men flertalet patienter har rekommenderats av läkare på sin vårdcentral att ta kontakt.

Antalet sökande i de olika åldersgrupperna är oförändrat sedan 2024. De flesta patienter som söker sig till mottagningen är mellan 50–64 år.

Könsfördelningen bland de sökande följer nationell inrapporterad statistik.

Åldersfördelning i procent

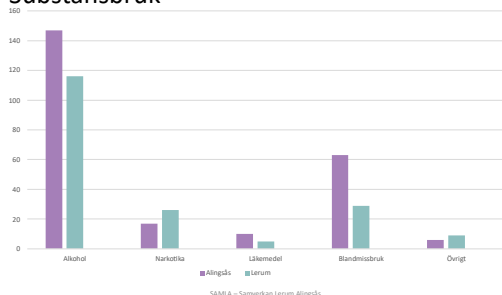
251231

SAMLA – Samverkan Lerum Alingsås

Substansbruk

251231

Det vanligaste substansintaget bland de sökande är alkohol.

Kvalitativa resultat

Under året har fyra patientresponsblanketter inkommit till Lerums mottagning. Samtliga svar visar att patienterna upplever ett gott bemötande och att de känner sig lyssnade på.

Synpunkterna baseras på den gemensamma blankett som tagits fram för att systematiskt samla in patienters åsikter och eventuella klagomål.

Ekonomi

Vårdsamverkan SAMLA – förstärkning 2023–2026

Vårdsamverkan SAMLA förstärker Socialmedicinsk mottagning under perioden 2023–2026.

Förstärkningen innebär att mottagningen tillförs extra resurser utöver de ordinarie resurser som respektive part ansvarar för.

Kostnad 2025

Regiongemensamma resurser

- Sjukskötersketjänster: 100 % + 60 %
- Samordnare: 40 %

- Total kostnad: 2,3 mkr
 - Intäkt från Delregional nämnd västra: –600 tkr
 - Netto kostnad SAMLA: 1,7 mkr

Kommunala resurser

- Socionom 100 %, Alingsås kommun + bidrag till lokal: 457 tkr
- Socionom 60 %, Lerums kommun + bidrag till lokal: 215 tkr

Administration

- Administration, Närhälsan Alingsåsjouren: 188 tkr

Total kostnad

Den totala kostnaden för Vårdsamverkan SAMLA 2025 uppgått till cirka 2,5 mkr.

Planer för kommande år

Samsjuklighetsutredningens förslag till ny lagstiftning, som planeras träda i kraft 2027, syftar till att skapa en mer sammanhållen, behovsanpassad och personcentrerad vårdkedja. Förslaget innebär att stödja utvecklingen av integrerade vård- och stödinsatser där regionen får ett samlat ansvar för behandling av både beroendeproblematik och psykiatriska tillstånd. Socialtjänsten ansvarar fortsatt för insatser kopplade till boende, sysselsättning och socialt stöd.

Socialmedicinsk mottagning ska vara en central aktör i denna struktur, med uppdraget att erbjuda en sammanhållen ingång – en ”väg in” – för personer med skadligt bruk/beroende och/eller samsjuklighet. Detta innebär att mottagningen får en nyckelroll i att säkerställa att patienterna möts av samordnade, samverkande och långsiktigt hållbara insatser från både region och kommun.